

Brusel 30. ledna 2023
(OR. en)

5827/23

Interinstitucionální spis:
2023/0016(NLE)

ENV 75
MI 59
WTO 14
CHIMIE 4

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	27. ledna 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 42 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na konferenci smluvních stran Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu, pokud jde o určité změny uvedené úmluvy a její přílohy III

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 42 final.

Příloha: COM(2023) 42 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.1.2023
COM(2023) 42 final

2023/0016 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na konferenci smluvních stran
Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické
látky a pesticidy v mezinárodním obchodu, pokud jde o určité změny uvedené úmluvy a
její přílohy III**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie na konferenci smluvních stran Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí o změně přílohy III doplněním acetochloru, karbosulfanu, chrysotilového azbestu, fenthionu (přípravků v ultranízkých objemech (ULV) s obsahem účinné látky 640 g/l nebo vyšším), iprodionu, kapalných přípravků (emulgovatelného koncentrátu a rozpustného koncentrátu) s obsahem paraquat-dichloridu 276 g/l nebo vyšším, což odpovídá koncentraci iontů paraquatu 200 g/l nebo vyšší, a terbufosu.

Kromě toho se tento návrh týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie na konferenci smluvních stran Rotterdamské úmluvy v souvislosti s návrhem na změnu úmluvy, který předložily Švýcarsko, Austrálie a Mali.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Rotterdamská úmluva

Cílem Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu (dále jen „úmluva“) je podporovat sdílenou odpovědnost a spolupráci smluvních stran v mezinárodním obchodu s určitými nebezpečnými chemickými látkami za účelem ochrany lidského zdraví a životního prostředí před možným poškozením a přispívat k jejich používání, které je šetrné k životnímu prostředí. Úmluva vstoupila v platnost dne 24. února 2004.

Evropská unie je smluvní stranou této úmluvy¹.

2.2. Konference smluvních stran

Řídícím orgánem Rotterdamské úmluvy je konference smluvních stran zřízená v souladu s článkem 18 uvedené úmluvy. Tento orgán obvykle zasedá jednou za dva roky s cílem sledovat provádění úmluvy. Kromě toho přezkoumává chemické látky, které mu předkládá k posouzení Výbor pro přezkum chemických látek.

V souladu s čl. 5 odst. 1 úmluvy musí smluvní strany předložit oznámení o konečném regulačním opatření, které bylo přijato s cílem zakázat či přísně omezit používání chemické látky na vnitrostátní úrovni. Poté, co sekretariát obdrží dvě taková oznámení týkající se stejné chemické látky od dvou smluvních stran ze dvou různých oblastí, v nichž se uplatňuje postup předchozího souhlasu, předloží se tato oznámení Výboru pro přezkum chemických látek. Výbor pro přezkum chemických látek má tato oznámení přezkoumat na základě kritérií uvedených v příloze II úmluvy a přijmout doporučení, pokud jde o zařazení příslušné chemické látky, k posouzení konferencí smluvních stran.

Kromě toho může každá smluvní strana, která je rozvojovou zemí nebo zemí s tranzitivní ekonomikou a vyskytují se v ní problémy způsobené vysoce nebezpečnou obchodní úpravou pesticidu v podmínkách používání na jejím území, v souladu s čl. 6 odst. 1 navrhnout zařazení této vysoce nebezpečné obchodní úpravy pesticidu do přílohy III úmluvy. Výbor pro přezkum chemických látek má tyto návrhy přezkoumat na základě kritérií uvedených v příloze IV

¹ Rozhodnutí Rady 2006/730/ES ze dne 25. září 2006 o uzavření Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 299, 28.10.2006, s. 23).

úmluvy a přijmout doporučení, pokud jde o zařazení příslušné vysoce nebezpečné obchodní úpravy pesticidu, k posouzení konferencí smluvních stran.

Postup pro přijímání změn úmluvy se řídí článkem 21 úmluvy a postup pro přijímání změn příloh jejím článkem 22. V souladu s článkem 23 úmluvy má každá strana jeden hlas. Organizace regionální hospodářské integrace, jako je například EU, však vykonávají své hlasovací právo s počtem hlasů, který se rovná počtu jejich členských států, jež jsou smluvními stranami úmluvy.

2.3. Zamýšlené akty konference smluvních stran

Na jedenáctém řádném zasedání konference smluvních stran bude zváženo přijetí rozhodnutí zařadit do přílohy III úmluvy acetochlor, karbosulfan, chrysotilový azbest, fenthion (přípravky v ultranízkých objemech (ULV) s obsahem účinné látky 640 g/l nebo vyšším), iprodion, kapalné přípravky (emulgovatelný koncentrát a rozpustný koncentrát) s obsahem paraquat-dichloridu 276 g/l nebo vyšším, což odpovídá koncentraci iontů paraquatu 200 g/l nebo vyšší, a terbufos.

Zařazení do přílohy III má za následek, že obchodování s těmito chemickými látkami na mezinárodní úrovni bude podléhat postupu předchozího souhlasu. Proto budou smluvní strany muset poskytnout sekretariátu odpovědi o dovozu, aby je sekretariát mohl zpřístupnit všem smluvním stranám. Vyvážející smluvní strany budou povinny respektovat odpovědi o dovozu během vývozu těchto chemických látek.

Zamýšlené akty se stanou pro smluvní strany závaznými v souladu s čl. 22 odst. 5 písm. c) úmluvy, který stanoví: „*Depozitář neprodleně oznámí smluvním stranám rozhodnutí změnit přílohu III. Změna vstoupí v platnost pro všechny smluvní strany dnem stanoveným v rozhodnutí*“.

Kromě toho konference smluvních stran zváží návrh předložený Švýcarskem, Austrálií a Mali, který spočívá ve změně článků 7, 10, 11 a 22 Rotterdamské úmluvy a v doplnění nové přílohy VIII. S ohledem na vývoj jednání konference smluvních stran bude návrh muset být pozměněn. Navrhované změny stanoví mechanismus regulování vývozu chemických látek, jejichž zařazení do přílohy III doporučuje Výbor pro přezkum chemických látek, ale o jejichž zařazení do přílohy III dosud konference smluvních stran nedosáhla konsenzu.

Zařazení do přílohy VIII spolu s odpovídajícími pravidly pro vývoz příslušných chemických látek bude platit pro všechny smluvní strany, které ratifikují změnu, dokud nebude uvedena chemická látka zařazena do přílohy III. Rozhodnutí o zařazení do přílohy VIII bude učiněno na základě konsenzu s možností rozhodnout tříčtvrtinovou většinou hlasů smluvních stran přítomných a hlasujících na zasedání, pokud byly veškeré snahy o dosažení konsenzu vyčerpány.

Zamýšlená změna se stane pro smluvní strany závaznou v souladu s ustanovením čl. 21 odst. 5 úmluvy, které stanoví: „*Ratifikace, přijetí nebo schválení změny se písemně oznámí depozitáři. Změna přijatá v souladu s odstavcem 3 vstoupí v platnost pro smluvní strany, které ji přijaly, devadesátým dnem po uložení listin o ratifikaci, přijetí nebo schválení alespoň třemi čtvrtinami smluvních stran. Následně změna vstoupí v platnost pro všechny ostatní smluvní strany devadesátým dnem po uložení listiny o ratifikaci, přijetí nebo schválení změn smluvními stranami.*“ Proto jakmile bude změna přijata a oznámena Unii depozitářem, bude Unie muset podniknout kroky ke schválení této změny podle čl. 21 odst. 5 úmluvy a oznámit ji depozitáři.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Postojem, který má být zaujat jménem Unie na jedenáctém zasedání konference smluvních stran Rotterdamské úmluvy, by měla být v souladu s příslušnými doporučeními Výboru pro přezkum chemických látek podpora zařazení acetochloru, karbosulfanu, chrysotilového azbestu, fenthionu (přípravků v ultranízkých objemech (ULV) s obsahem účinné látky 640 g/l nebo vyšším), iprodionu, kapalných přípravků (emulgovatelného koncentrátu a rozpustného koncentrátu) s obsahem paraquat-dichloridu 276 g/l nebo vyšším, což odpovídá koncentraci iontů paraquatu 200 g/l nebo vyšší, a terbufosu do přílohy III.

V souladu s čl. 5 odst. 1 úmluvy předložily smluvní strany oznámení o konečném regulačním opatření, které bylo přijato s cílem zakázat či přísně omezit používání acetochloru, karbosulfanu, chrysotilového azbestu, iprodionu a terbufosu na vnitrostátní úrovni.

Kromě toho smluvní strany v souladu s čl. 6 odst. 1 předložily návrhy na zařazení fenthionu (přípravků v ultranízkých objemech (ULV) s obsahem účinné látky 640 g/l nebo vyšším) a kapalných přípravků (emulgovatelného koncentrátu a rozpustného koncentrátu) s obsahem paraquat-dichloridu 276 g/l nebo vyšším, což odpovídá koncentraci iontů paraquatu 200 g/l nebo vyšší, do přílohy III úmluvy.

Výbor pro přezkum chemických látek přezkoumal oznámení na základě kritérií stanovených v příloze II a návrhy na základě kritérií stanovených v příloze IV úmluvy a dospěl k závěru, že veškerá příslušná kritéria jsou splněna.

Zařazení do přílohy III má za následek, že obchodování s těmito chemickými látkami na mezinárodní úrovni bude podléhat postupu předchozího souhlasu. Proto budou smluvní strany muset poskytnout sekretariátu odpovědi o dovozu, aby je sekretariát mohl zpřístupnit všem smluvním stranám. Vyvážející smluvní strany budou povinny respektovat odpovědi o dovozu během vývozu těchto chemických látek.

Postoj, který má být zaujat jménem Unie na jedenáctém zasedání konference smluvních stran Rotterdamské úmluvy, pokud jde o návrh předložený Švýcarskem, Austrálií a Mali, by se měl zasazovat o změnu, která by zavedla hlasovací mechanismus pro zařazení chemických látek do přílohy III. S ohledem na zkušenosti z jednání s ostatními smluvními stranami se zdá, že by tuto změnu podpořilo pouze málo smluvních stran. Alternativním postojem by proto mělo být v zásadě podpořit návrh předložený Švýcarskem, Austrálií a Mali, a to pokud budou splněny tyto podmínky:

- a) mezi ostatními smluvními stranami není dostatečná podpora pro změnu rozhodovacího postupu pro zařazování chemických látek do přílohy III, která by zavedla možnost hlasovat v souladu s čl. 22 odst. 4 ve spojení s čl. 22. odst. 3, avšak bez uplatnění čl. 22 odst. 3 písm. b) úmluvy;
- b) dodatečná pravidla a postupy zavedené změnou jsou soudržné se stávajícími pravidly a postupy v rámci úmluvy;
- c) změny zajistí, aby bylo upřednostněno zařazování chemických látek do přílohy III a aby dodatečná pravidla nebyla v rozporu se zařazováním do přílohy III, včetně zařazování do přílohy III, když je chemická látka již zařazena do přílohy VIII;
- d) změny zajistí, aby pravidla týkající se ochrany dovážejících zemí, která se uplatní na vývoz chemických látek zařazených do přílohy VIII, byla přísnější než pravidla, která se uplatňují na vývoz chemických látek zařazených do přílohy III;
- e) změny zajistí, aby všechny smluvní strany, které změny ratifikují, byly vázány veškerými rozhodnutími o zařazení chemické látky do přílohy VIII, včetně veškerých rozhodnutí přijatých na základě hlasování.

Návrh je v souladu s prováděním nařízení (EU) č. 649/2012, kterým se Rotterdamská úmluva provádí v Unii, a doplňuje je. Návrh je plně v souladu s cílem úmluvy, jímž je podporovat sdílenou odpovědnost a spolupráci smluvních stran v mezinárodním obchodu s určitými nebezpečnými chemickými látkami za účelem ochrany lidského zdraví a životního prostředí před možným poškozením a přispívat k jejich používání, které je šetrné k životnímu prostředí.

Návrh je v souladu s nařízením (ES) č. 1107/2009, nařízením (EU) č. 528/2012 a nařízením (ES) č. 1907/2006, jelikož není v rozporu s žádným rozhodnutím ohledně uvádění chemických látek na trh v Evropské unii.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody.*“

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty s právními účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotýčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“².

4.1.2. Použití na stávající případ

Konference smluvních stran je orgán vytvořený dohodou, konkrétně Rotterdamskou úmluvou o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu.

Akty, které má konference smluvních stran přijmout, představují akty s právními účinky. Zamýšlené akty pozměňující přílohu III budou závazné podle mezinárodního práva v souladu s článkem 22 Rotterdamské úmluvy a budou muset být provedeny v nařízení (EU) č. 649/2012. Akt pozměňující úmluvu, jak jej navrhly tři smluvní strany, může rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy EU, konkrétně nařízení (EU) č. 649/2012. Je to z toho důvodu, že pokud se Unie rozhodne změnu ratifikovat, bude muset být změna úmluvy provedena do právní úpravy Unie.

Zamýšlené akty pozměňující přílohu III nedoplňují ani nepozměňují institucionální rámec dohody.

Zamýšlený akt, který buď změní pravidla pro přijímání změny přílohy III (čl. 22 odst. 5), nebo změní články 7, 10, 11 a 22 a zavede novou přílohu VIII (seznam chemických látek podléhajících výslovnému souhlasu), nemění ani nedoplňuje institucionální rámec úmluvy, neboť buď pouze mění pravidla pro změnu přílohy III, nebo pouze do úmluvy doplňuje další možnost pro zařazování chemických látek, které budou podléhat výslovnému souhlasu dovážející strany, pokud jde o jejich vývoz, a to až do jejich zařazení do přílohy III.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

² Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v jehož souvislosti je postoj jménem Unie zaujat. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel nebo složka.

Pokud jde o zamýšlený akt, který sleduje najednou několik cílů nebo který má několik složek, jež jsou nerozlučně spjaté, aniž je jedna vůči druhé vedlejší, musí se hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU výjimečně zakládat na různých odpovídajících právních základech.

4.2.2. Použití na stávající případ

Zamýšlené akty sledují cíle a mají složky v oblastech „životní prostředí“ a „obchod“. Tyto prvky zamýšlených aktů jsou nerozlučně spjaté, aniž je jeden vůči druhému vedlejší.

Hmotněprávní základ navrhovaného rozhodnutí proto tvoří následující ustanovení: ustanovení čl. 192 odst. 1, čl. 207 odst. 3 a čl. 207 odst. 4 první pododstavec SFEU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 192 odst. 1, čl. 207 odst. 3 a čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Protože se aktem konference smluvních stran změní Rotterdamská úmluva, je třeba jej po jeho přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na konferenci smluvních stran
Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické
látky a pesticidy v mezinárodním obchodu, pokud jde o určité změny uvedené úmluvy a
její přílohy III**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1, čl. 207 odst. 3 a čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rotterdamská úmluva o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu (dále jen „úmluva“) byla Unií uzavřena rozhodnutím Rady (2006/730/ES)³ a vstoupila v platnost dne 24. února 2004.
- (2) Podle článku 7 úmluvy může konference smluvních stran přijímat rozhodnutí o zařazení chemických látek do přílohy III.
- (3) Očekává se, že na jedenáctém zasedání konference smluvních stran úmluvy budou přijata rozhodnutí o zařazení dalších chemických látek do přílohy III úmluvy.
- (4) V zájmu podpory sdílené odpovědnosti a spolupráce smluvních stran v mezinárodním obchodu s určitými nebezpečnými chemickými látkami za účelem ochrany lidského zdraví a životního prostředí před možným poškozením a s cílem přispět k jejich používání, které je šetrné k životnímu prostředí, je nezbytné zařadit další chemické látky, které splňují veškerá příslušná kritéria, do přílohy III úmluvy.
- (5) Konference smluvních stran kromě toho zváží návrh na změnu úmluvy předložený Švýcarskem, Austrálií a Mali. Cílem návrhu je řešit obtíže při zařazování nových chemických látek do přílohy III úmluvy, které vyplývají z potřeby dosáhnout konsenzu o rozhodnutí o změně přílohy III v souladu s čl. 22 odst. 5 úmluvy.
- (6) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie v rámci konference smluvních stran úmluvy, neboť rozhodnutí budou pro Unii závazná nebo budou moci rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah práva Unie, konkrétně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 649/2012⁴,

³ Rozhodnutí Rady 2006/730/ES ze dne 25. září 2006 o uzavření Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 299, 28.10.2006, s. 23).

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 649/2012 ze dne 4. července 2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 60).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být zaujat jménem Unie na jedenáctém zasedání konference smluvních stran úmluvy a na jakémkoli následném zasedání konference smluvních stran, na jehož programu je tento bod, spočívá v tom, že Unie podporuje přijetí změn přílohy III úmluvy, pokud jde o zařazení acetochloru, karbosulfanu, chrysotilového azbestu, fenthionu (přípravků v ultranízkých objemech (ULV) s obsahem účinné látky 640 g/l nebo vyšším), iprodionu, kapalných přípravků (emulgovatelného koncentrátu a rozpustného koncentrátu) s obsahem paraquat-dichloridu 276 g/l nebo vyšším, což odpovídá koncentraci iontů paraquatu 200 g/l nebo vyšší, a terbufosu.

Článek 2

Postoj, který má být zaujat jménem Unie na jedenáctém zasedání konference smluvních stran úmluvy a na jakémkoli následném zasedání konference smluvních stran, na jehož programu je tento bod, spočívá v tom, že se Unie zasadí o změnu, která by zavedla hlasovací mechanismus pro zařazování chemických látek do přílohy III úmluvy. Alternativním postojem je podpora přijetí změn předložených Švýcarskem, Austrálií a Mali (dokument XXX), pokud jsou splněny tyto podmínky a v tomto smyslu provedeny nezbytné změny:

- a) mezi ostatními smluvními stranami není dostatečná podpora pro změnu rozhodovacího postupu pro zařazování chemických látek do přílohy III, která by zavedla možnost hlasovat v souladu s čl. 22 odst. 4 ve spojení s čl. 22. odst. 3, avšak bez uplatnění čl. 22 odst. 3 písm. b) úmluvy;
- b) dodatečná pravidla a postupy zavedené změnami jsou soudržné se stávajícími pravidly a postupy v rámci úmluvy;
- c) změny zajistí, aby bylo upřednostněno zařazení chemických látek do přílohy III úmluvy a aby dodatečná pravidla nebyla v rozporu se zařazením chemické látky do přílohy III, včetně případů, kdy tato chemická látka již byla zařazena do přílohy VIII úmluvy;
- d) změny zajistí, aby pravidla, která se uplatní na vývoz chemických látek zařazených do přílohy VIII úmluvy, nebyla méně přísná, pokud jde o ochranu dovážejících smluvních stran, než pravidla, která se uplatňují na vývoz chemických látek zařazených do přílohy III úmluvy;
- e) změny zajistí, aby všechny smluvní strany, které změny ratifikují, byly vázány veškerými rozhodnutími o zařazení chemické látky do přílohy VIII úmluvy, a to i veškerými rozhodnutími přijatými na základě hlasování.

Článek 3

S ohledem na vývoj jednání během jedenáctého zasedání konference smluvních stran úmluvy a během jakéhokoli následného zasedání konference smluvních stran, na jehož programu je tento bod, se mohou zástupci Unie po konzultaci s členskými státy prostřednictvím koordinačních schůzek na místě dohodnout na drobných úpravách postoje uvedeného v článku 1 a 2 bez dalšího rozhodnutí Rady.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*